

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
8 oktober 2007		BEB/HP / 7117061	1

Onderwerp

Antwoorden Kamervragen Gestuizen (SP) betreffende veiligheid Chinese
importproducten

Graag bied ik u hierbij, mede namens de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het Kamerlid Gestuizen (SP) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over de veiligheid van Chinese importproducten. Deze vragen werden ingezonden op 11 september 2007.

(w.g.) drs. F. Heemskerk

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 153, Den Haag

Hoofdkantoor

Bezuidenhoutseweg 30

Postbus 20101

2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 6106

Telefax (070) 379 6154

Email F.Heemskerk@minez.nl

Website www.minez.nl

Doorkiesnummer

070 379 6535

Behandeld door

Drs. E. Herman

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

Telefax

070 379 7221

Antwoorden, mede namens de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, op de schriftelijke vragen gesteld door het Kamerlid Gesthuizen (SP) over de veiligheid van Chinese importproducten. (Ingezonden op 11 september 2007)

1

Wat is uw mening over de berichtgeving dat wederom producten vervaardigd in China van de markt worden gehaald in verband met de mogelijke gevaren voor de volksgezondheid die deze producten opleveren? 1)

Antwoord

Uit de toezichtgegevens van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) blijkt dat Chinese producten niet vaker afwijken van de wettelijke veiligheidseisen dan producten uit andere landen. Dit beeld komt ook naar voren uit het Europese meldingssysteem voor producten met ernstige risico's (RAPEX). Uit de ter beschikking staande toezichtgegevens blijkt dat producten uit China niet minder veilig zijn dan importproducten uit andere landen.

Recente initiatieven zoals de 'White Paper on China's Food Quality and Safety', en het in 2006 tussen de EU en China gesloten Memorandum of Understanding on Product Safety en de Roadmap for Safer Toys, alsmede andere nationale Chinese maatregelen zoals het opleggen van een exportverbod aan bepaalde bedrijven, tonen aan dat China het investeren in de veiligheid van (export)producten zeker serieus wil nemen.

Overigens is inmiddels gebleken dat een belangrijk deel van de teruggeroepen producten onveilig waren ten gevolge van een ontwerpfout van Mattel en niet van een productiefout van de Chinese toeleverancier. Mattel heeft zijn excuses aangeboden aan China voor de schade die dit heeft berokkend aan diens internationale reputatie.

2

Kunt u een indruk geven van de omvang van de import van mogelijk risicovolle producten? Zo neen, bent u bereid om te onderzoeken in welke mate de Nederlandse consument risico loopt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Jaarlijks worden er circa 9 miljoen containers ingevoerd, waarvan er 100.000 consumentenproducten bevatten. Diverse toezichthoudende instanties, waaronder de VWA en de VROM-Inspectie, werken bij de controle van geïmporteerde producten nauw samen met de Douane, om direct aan de landsgrenzen te kunnen optreden tegen onveilige producten. Zij maken bij dit toezicht gebruik van risicoprofielen om de aandacht te richten op mogelijk risicovolle producten binnen de enorme productenstroom. Een risicoprofiel is gebaseerd op kennis omtrent mogelijke risico's van producten verkregen uit onderzoek, informatie beschikbaar op EU niveau, informatie uit eigen monitoring en toezicht.

Uit de toezichtcijfers blijkt dat gemiddeld ongeveer 15% van de gecontroleerde geïmporteerde producten van Warenwettelijke voorschriften afwijkt. Een afwijking betekent niet dat daarmee altijd sprake is van een risico voor de consument. Zo kan een

document bij of aanduiding op het product ontbreken of een etikettering incorrect of onvolledig zijn, zonder dat daarmee sprake is van een onveilig product.

3

Kunt u uiteenzetten bij wie, in geval van een risico voor de volksgezondheid van importproducten, de verantwoordelijkheid ligt, bij de producent of bij de importeur?

Antwoord

De producent is wettelijk verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn producten. Echter, wanneer de producent buiten de Europese Economische Ruimte gevestigd is, dan verschuift deze verantwoordelijkheid volgens de Europese wetgeving naar de importeur die de producten de EER binnen haalt. De lidstaat waarin deze importeur is gevestigd zal handhavend optreden tegen deze importeur indien hij onveilige producten binnen de Europese markt heeft gebracht.

De Warenwet is van toepassing op alle in Nederland gevestigde importeurs (en producenten). De VWA houdt in opdracht van de Minister van VWS risicogericht toezicht op de naleving van de Warenwet waar het gaat om de veiligheid van producten en levensmiddelen en treedt handhavend op tegen overtreders van de wettelijke eisen.

4

Indien degene die de producten op de markt brengt, in onvoldoende mate zijn verantwoordelijkheid neemt, waar begint dan de verantwoordelijkheid van de overheid als het gaat om toezicht op en handhaving van de veiligheid van de producten door de Voedsel en Waren Autoriteit?

Antwoord

De ondernemer die de producten op de Nederlandse markt brengt, moet zelf beoordelen of een product veilig is en is daar dus de eerst verantwoordelijke voor. De ondernemer moet de nodige maatregelen nemen binnen zijn bedrijfsvoering om er zo voor te zorgen dat hij uitsluitend veilige producten op de markt brengt. De ondernemer heeft hier zelf ook het grootste belang bij, bijvoorbeeld vanuit mogelijke aansprakelijkheid en reputatieschade.

De VWA zal maatregelen nemen als blijkt dat het bedrijf zijn verantwoordelijkheden niet of onvoldoende neemt en beschikt daartoe over een uitgebreid arsenaal aan bevoegdheden en instrumenten. Zo heeft de VWA de bevoegdheid om inspecties uit te voeren, administraties te controleren en in het kader hiervan informatie op te vragen en monsters te nemen voor veiligheidsanalyses. Verder heeft de VWA de bevoegdheid om het op de markt brengen van een product te verbieden totdat aan bepaalde voorwaarden ten aanzien van de veiligheid is voldaan. Daarnaast kan de VWA reeds op de markt gebrachte gevaarlijke producten door de ondernemer terug laten nemen en de consument door de ondernemer laten waarschuwen voor de risico's van die producten. Overtreders van de wet kunnen bestuurlijke boetes worden opgelegd.

In het kader van het nieuwe toezicht en handhavingsbeleid, zal de VWA steeds meer aan systeemtoezicht doen. Daarbij zal de VWA vooral kijken naar de vraag hoe bedrijven zelf

de veiligheid van verhandelde producten hebben geborgd binnen het bedrijf, bijvoorbeeld door middel van kwaliteitssystemen. Ook zullen ze ondernemers bijstaan met informatie om de naleving van de wet door ondernemers te bevorderen.

5

Bent u bereid om met maatregelen te komen die zorgen voor een verscherpt toezicht op de import van producten aan de hand van een risicoanalyse? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

De VWA controleert in samenwerking met de Douane reeds zeer gericht op basis van risicoprofielen: welke producten vertonen vaak afwijkingen die ernstige risico's opleveren, wat is het land van herkomst, via welk handelskanalen wordt het product geïmporteerd en gedistribueerd? Dit zijn de vragen op basis waarvan risicoprofielen worden vastgesteld. Dientengevolge heeft toezicht op import uit China maar ook uit andere landen al jaren de aandacht in het toezicht van de VWA. Aangezien China de grootste leverancier van producten in de EU is, komen afwijkingen van de wettelijke eisen in absolute zin bij Chinese producten ook vaker voor. Dit wordt dan ook meegenomen in het risicoprofiel. Het aandeel van onveilige producten in de Chinese import is zoals gezegd relatief niet groter dan in de import uit andere landen. Ik zie dan ook geen aanleiding om verdere maatregelen te treffen.

Overigens zij gewezen op de antwoorden van 26 september jl. van mijn collega's van VROM en VWS op de vragen van het lid Neppéus over producten uit China. Daarin geven zij aan dat de VROM-inspectie de monitoring van de containers die Nederland binnenkomen heeft geïntensiveerd en het RIVM thans in opdracht van de VROM-inspectie een risicoanalyse uitvoert.

6

Acht u het uw taak toezicht te houden op de naleving van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de importeurs van producten ten aanzien van de Nederlandse consument alsook ten aanzien van de arbeids- en milieuomstandigheden waaronder die producten worden geproduceerd? Zo ja, hoe gaat u hieraan invulling geven, zo neen, waarom niet?

Antwoord

De overheid houdt toezicht op de naleving van de geldende wettelijke normen voor (import)producten. Het gaat hier met name om wettelijke voorschriften voor productveiligheid. Maatschappelijk verantwoord ondernemen gaat onder meer over de (mate van) ketenverantwoordelijkheid, waarbij bedrijven oog hebben voor de sociale en ecologische gevolgen van de productie van de goederen die zij inkopen in bijvoorbeeld China. Hiervoor bestaan geen wettelijke voorschriften, maar bedrijven kunnen hierop wel aangesproken worden op basis van de OESO Richtlijnen, hoofdstuk V in het bijzonder. Het nemen van ketenverantwoordelijkheid door bedrijven wordt vanuit de Nederlandse overheid actief gestimuleerd. Ik heb onlangs de SER gevraagd om een advies voor de overheid met betrekking tot ketenverantwoordelijkheid.

Ook in de nieuwe EU-regelgeving inzake chemische stoffen, de zgn. REACH-verordening, is de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven (EU-producenten en importeurs) versterkt. Bedrijven dienen te weten welke eigenschappen en risico's de stoffen hebben die ze leveren aan professionele afnemers in de EU en dienen hun afnemers via veiligheidsinformatiebladen te informeren over het veilig omgaan met de betrokken stoffen. Dat geldt ook voor geïmporteerde artikelen verwerkt zijn. Het voorkomen daarvan in deze artikelen dient gemeld te worden aan het nieuwe Europees Agentschap voor Chemische Stoffen. Verwacht wordt dat hiervan een preventieve werking uitgaat in de zin dat de leveranciers van de betrokken artikelen de potentieel schadelijke stoffen zullen vervangen door minder schadelijke alternatieven.

1) Het Financieele Dagblad, 6 september 2007